

Міністерство
фінансів
України

Механізм проведення національної сертифікації внутрішніх аудиторів

Створені передумови для запровадження національної сертифікації внутрішніх аудиторів:

1 Прийнято *постанову Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 12* «Про запровадження сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 2011 р. №1001»

2 *Визначено процедуру та механізм проведення сертифікації* -Порядок проведення сертифікації працівників підрозділів внутрішнього аудиту (наказ Мінфіну від 18.05.2022 № 144 (зі змінами))

3 *Утворено Сертифікаційну комісію* із залученням незалежних експертів з питань внутрішнього аудиту (наказ Мінфіну від 22.11.2022 № 390)

4 Схвалено *Регламент роботи Сертифікаційної комісії*

5 Схвалено *Рекомендовану програму для підготовки до сертифікації, список нормативно-правових актів і рекомендованої літератури* для підготовки до кваліфікаційного іспиту

6 Підготовлено *тестові питання до кваліфікаційного іспиту* та ключі відповідей на них

Рекомендується першочергове проходження сертифікації для:

- ✓ керівників та заступників керівників структурних підрозділів у складі підрозділу державного органу та його територіальних органів
- ✓ керівника та заступників керівника підрозділу державного органу та його територіальних органів
- ✓ посадових осіб державного органу та його територіальних органів, на яких покладено повноваження щодо здійснення внутрішнього аудиту

Етапи проведення сертифікації

Міністерство
фінансів
України

Реєстрація для проходження сертифікації

1 Рішення Сертифікаційної комісії про відкриття реєстрації для проходження сертифікації (на вебсайті Мінфіну)

2 Подання працівниками підрозділів внутрішнього аудиту пакета документів для реєстрації

3 Первинне опрацювання Мінфіном пакетів документів

4 Вторинне опрацювання пакетів документів Сертифікаційною комісією

5 рішення Сертифікаційної комісії про допуск працівників підрозділів внутрішнього аудиту до складення кваліфікаційного іспиту (або рішення про відмову в реєстрації)

Міністерство
фінансів
України

Пакет документів для реєстрації для проходження сертифікації

Пакет документів для реєстрації подається до Мінфіну разом із супровідним листом, підписаним керівником, через систему електронної взаємодії, а у разі неможливості – у паперовому вигляді на адресу Мінфіну (м. Київ, 04071, вул. Межигірська, 11)

- ✓ сертифікат внутрішнього аудитора (Certified Internal Auditor (CIA)) або
- ✓ сертифікат Урядового професійного аудитора (Certified Government Auditing Professional (CGAP)), видані міжнародним Інститутом Внутрішніх Аудиторів

Датою подання пакета документів для проходження сертифікації вважається дата його реєстрації в Мінфіні

Міністерство
фінансів
України

Підстави для відмови в реєстрації для участі в сертифікації:

01

подання неповного пакета документів

02

подання недостовірної інформації

03

відсутність необхідного стажу роботи у підрозділах
внутрішнього аудиту

04

подання документів раніше ніж через рік від дати
попереднього іспиту або від дати корекційного обстеження

05

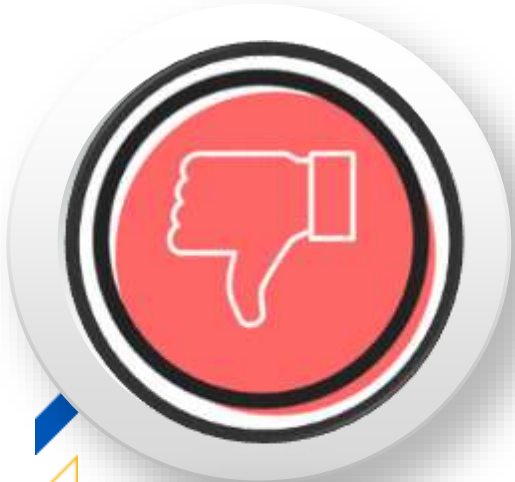
неналежне оформлення документів, необхідних для
реєстрації

06

подання документів особою, яка не є працівником підрозділу
внутрішнього аудиту

07

подання документів після завершення встановленого кінцевого
строку подання реєстраційних заяв

Міністерство
фінансів
України

Типові помилки під час реєстрації для участі в сертифікації:

- підписання реєстраційної заяви керівником установи, а не внутрішнім аудитором;
- не відображення у довідці з місця роботи повної інформації про загальний стаж роботи та / або стаж роботи у підрозділі внутрішнього аудиту;
- неправильне визначення стажу роботи у підрозділі внутрішнього аудиту**
(до стажу роботи у підрозділах внутрішнього аудиту зараховується період, протягом якого працівник підрозділу внутрішнього аудиту забезпечував здійснення внутрішнього аудиту відповідно до Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001);
- подання неповного пакета документів (без довідки з місця роботи);
- несвоєчасне подання документів для реєстрації;
- помилки в написанні контактних даних (адреси електронної пошти, номери контактних телефонів)

Міністерство
фінансів
України

Структура рекомендованої програми підготовки до кваліфікаційного іспиту:

Основи внутрішнього аудиту
(нормативно-правове регулювання діяльності з внутрішнього аудиту в Україні; міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (IPPF), підготовлені Інститутом внутрішніх аудиторів (IIA); етичні принципи професійної діяльності з внутрішнього аудиту)

Система державного внутрішнього фінансового контролю (загальна концепція державного внутрішнього фінансового контролю, його складові та їх характеристика; роль внутрішнього аудиту; внутрішній контроль та управління ризиками)

Методика роботи внутрішнього аудиту
(управління функцією внутрішнього аудиту, планування діяльності з внутрішнього аудиту, планування та виконання аудиторського завдання, звітування про результати внутрішнього аудиту, оцінка якості внутрішнього аудиту)

Навички та техніки внутрішнього аудиту (кількісні та якісні методи (статистичні методи, аналітичний огляд, опитувальники, інтерв'ю, побудова блок-схем, аналіз причинно-наслідкових зв'язків, IT-інструменти))

Управління державними фінансами та бухгалтерський облік у державному секторі (середньострокове бюджетне планування, управління фіскальними ризиками, система публічних закупівель, застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, складання фінансової звітності)

Організація та проведення

навчання за програмою підготовки до сертифікації

Міністерство
фінансів
України

Організація та проведення навчання здійснюється Мінфіном на безоплатній основі та/або закладами освіти, установами, організаціями, які мають право надавати відповідні послуги.

Участь у навчанні за рекомендованою програмою підготовки є добровільною

Готовність долучитися до навчання висловили 9 закладів вищої освіти (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Державний торговельно-економічний університет, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Державний податковий університет, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Ужгородський національний університет, Західноукраїнський національний університет, Сумський державний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

Міністерство
фінансів
України

Проведення кваліфікаційного іспиту

Кожен кандидат на отримання сертифіката складає **кваліфікаційний іспит у письмовій формі** шляхом надання відповідей на **сто двадцять п'ять тестових питань**

Кожне із тестових питань має **4 варіанти відповідей, з яких один є правильним**

Бланкам тестових завдань, які видаються кандидатам на отримання сертифіката, присвоюються кодові номери

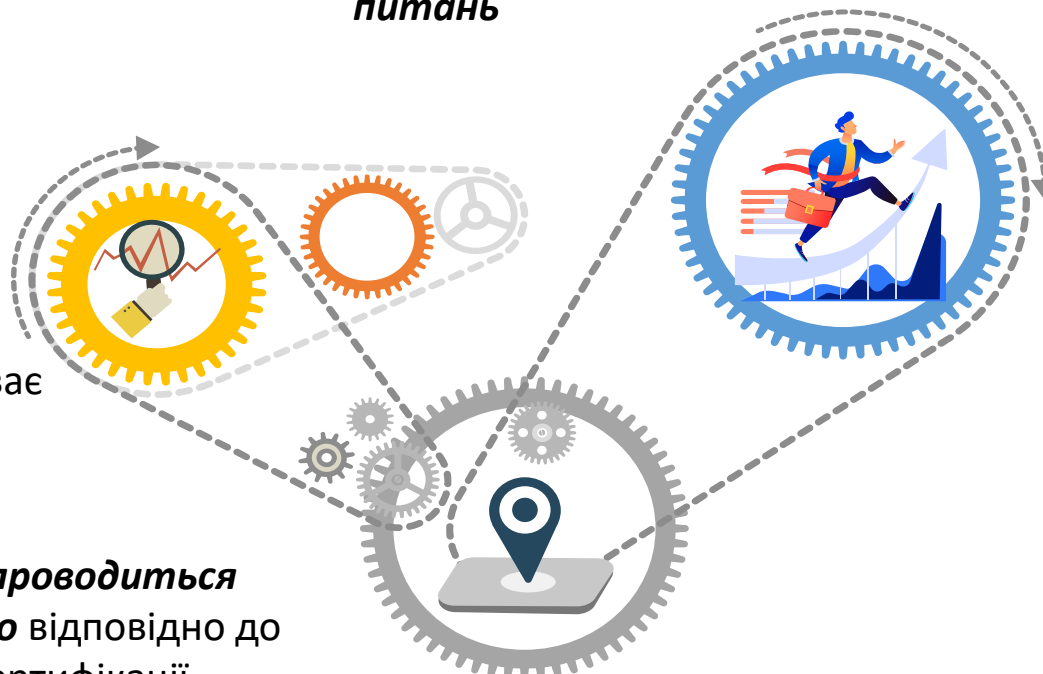
Тестування триває **150 хвилин**

Кваліфікаційний іспит проводиться Сертифікаційною комісією відповідно до графіка проведення сертифікації

Кандидат на отримання сертифіката, який **станом на дату проведення іспиту не працює у підрозділі внутрішнього аудиту**, або кандидат, у якого **відсутні документ, що посвідчує особу, та довідка з місця роботи, до складення іспиту не допускається**

Тестові питання групуються за модулями у такому співвідношенні:

- ✓ система державного внутрішнього фінансового контролю - 10%;
- ✓ основи внутрішнього аудиту - **10%**;
- ✓ методика роботи внутрішнього аудиту - 40%;
- ✓ навички та техніки внутрішнього аудиту - 20%;
- ✓ управління державними фінансами та бухгалтерський облік у державному секторі - **20%**.

Міністерство
фінансів
України

Вимоги до проведення кваліфікаційного іспиту

КАНДИДАТАМ НА ОТРИМАННЯ СЕРТИФІКАТА ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- розмовляти між собою;
- вести нотатки;
- користуватися нормативно-правовими актами, літературою, мобільними телефонами чи іншими електронними пристроями;
- виносити бланк тестових завдань із залу, в якому проводиться іспит

- Під час іспиту кандидати на отримання сертифіката можуть за необхідності вийти із залу.
- Перед виходом із залу кандидати здають свої бланки тестових завдань адміністратору, а після повернення до залу - отримують їх назад.

ВІДСТОРОНЕННЯ ВІД ІСПИТУ

- У разі *порушення кандидатом на отримання сертифіката зазначених вимог або у разі спроби копіювання ним бланків тестових завдань* кандидат відстороняється від кваліфікаційного іспиту, а його тест не оцінюється.

Міністерство
фінансів
України

Можлива структура питань кваліфікаційного іспиту

питання та 4 варіанти відповідей;

питання, яке містить 4 твердження та 4
варіанти відповідей щодо вибору
правильних тверджень;

питання, яке містить 4 твердження та 4 варіанти
відповідей щодо вибору правильної послідовності
тверджень

Міністерство
фінансів
України

Визначення результатів кваліфікаційного іспиту

Для отримання сертифіката
потрібно набрати мінімум
75% правильних відповідей
(або **94 та більше балів**)

Кожна правильна відповідь
оцінюється в один бал.
Максимальна кількість
балів за результатами іспиту
становить **125 балів**

Сертифікаційна комісія
протягом 10 роб. днів
здійснює перевірку заповнених
кандидатами на отримання
сертифіката бланків тестових
завдань

2

3

4

Кандидати на отримання
сертифіката, які набрали **менше**
88 балів (менше 70% правильних
відповідей), не склали іспит і
можуть повторно подати
документи для проходження
сертифікації **не раніше ніж через**
рік від дати попереднього
іспиту або від дати
корекційного обстеження

5

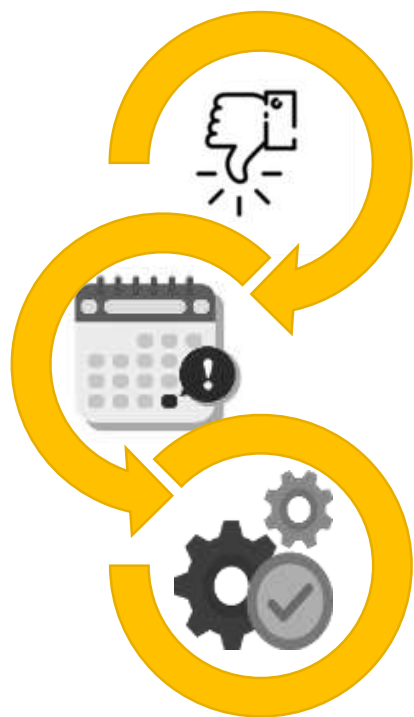

Спірні питання, пов'язані з
проведенням іспиту, вирішуються
Сертифікаційною комісією.
У разі незгоди з результатами
іспиту передбачена можливість їх
оскарження шляхом подання
відповідної заяви протягом 20-ти
календарних днів з дня
повідомлення про результати
іспиту

Міністерство
фінансів
України

Корекційне обстеження

Кандидати на отримання сертифіката, які продемонстрували **задовільний рівень знань (за результатами складення кваліфікаційного іспиту набрали від 88 до 93 балів)**, можуть пройти **корекційне обстеження** шляхом складення кваліфікаційного іспиту за тими модулями питань, за якими вони набрали менше 88% правильних відповідей.

Корекційне обстеження проводиться **за тими ж підходами та процедурами, як і кваліфікаційний іспит, протягом 2-х місяців** від дати складення іспиту.

Тривалість проведення корекційного обстеження визначається **пропорційно до кількості запитань у модулях**, за якими проводиться корекційне обстеження.

Міністерство
фінансів
України

Видача сертифіката внутрішнього аудитора

Працівникам підрозділів внутрішнього аудиту, які успішно склали кваліфікаційний іспит Мінфіном видається **сертифікат внутрішнього аудитора**

*Термін чинності
сертифіката є
необмеженим.*

*Дію сертифіката може
бути зупинено за наявності
обґрунтованих підстав.*

Вручення сертифікатів
сертифікованим внутрішнім
аудиторам здійснюється
*наручно або шляхом
надсилання рекомендованого
поштового відправлення*

У разі втрати або значного
пошкодження сертифіката Мінфін за
письмовою заявою сертифікованого
внутрішнього аудитора видає
*дублікат відповідного сертифіката
не пізніше 20 робочих днів* з дати
надходження відповідної заяви

Підставами для зупинення дії сертифіката є:

1

невиконання вимог щодо щорічного підвищення кваліфікації (без обґрунтованих причин)

2

звільнення працівника підрозділу внутрішнього аудиту або його переведення

3

надання завідомо неправдивих даних для проходження сертифікації

Міністерство
фінансів
України

Постійне підвищення кваліфікації сертифікованими внутрішніми аудиторами

Сертифіковані внутрішні аудитори щороку проходять професійне *навчання з питань внутрішнього аудиту, внутрішнього контролю, бухгалтерського обліку та аудиту, основних напрямів роботи відповідного державного органу*, зокрема шляхом підвищення кваліфікації (за спеціальними програмами підвищення кваліфікації), стажування та самоосвіти.

*не менше одного
кредиту ЄКТС на рік*

Обґрунтовані причини невиконання вимог щодо підвищення кваліфікації:

1

відпустка по догляду за дитиною

2

робота або навчання за кордоном (більше 4-х безперервних місяців протягом звітного року)

3

тимчасова непрацездатність (більше 4-х безперервних місяців протягом звітного року)

4

обмеження через форс-мажор, непередбачену подію чи інші виняткові обставини (більше 4-х місяців протягом звітного року)

Щорічне звітування Мінфіну про підвищення кваліфікації за встановленою формою

Переваги від проходження сертифікації:

систематизація знань і навичок внаслідок проходження навчання за програмою підготовки до сертифікації

професійний розвиток і підвищення кваліфікації

можливість кар'єрного зростання

формування позитивного іміджу та репутації підрозділу внутрішнього аудиту

удосконалення діяльності з внутрішнього аудиту

Міністерство
фінансів
України

